
A mamutfenyő története

Amikor az északi szél a hátára vette a kis fenyőmagot, és incselkedve kergetőzött vele a domboldalon, egyikünk sem élt még. Nem éltetek még ti sem, sem a szüleitek, sőt a nagyszülők sem éltek, sőt emberi emlékeztünk legidősebb és már rég elporladt tagjai sem. Olyan régen történt.

A szél mintha megunt volna a játszadozást, és a kis magot jól összekavarta az avarral, és lepottyantotta a táj felett meredező hegy csúcsán, annak is a legmagasabb pontjára.

– A völgyben nőttek fel a szüleid, de te most itt a hegytetőn fogsz felcseperedni – suttogta titokzatos módon, mielőtt betakarta volna a sűrű avarpaplannal.

A kis mag hamar megeredt, és ahogy kidugta a fejét a földből, láthatta, hogy körülötte hatalmas faóriások állnak. Nem nagyon hederítettek

rá, és ő cseperedve, áhítatosan hallgatta a beszédüket.

– Én leszek a mestergerenda a király új palotájában, és az egész födém fogom tartani, gyönyörű faragások lesznek rajtam, aranyban és színes festékekben pompázom majd. Ott tartják majd a fogadásokat, a bálakat és a lakomákat. Alattam zajlik majd az udvari élet, a dámák és daliák színes forgataga. Külföldi követek jönnek, és első kézből tudom meg, mi történik a világ dolgaiban. És feltekintve látják majd természetemet, díszemet, és elviszik a híremet messze a nagyvilágba – mondta a legtekintélyesebb faóriás.

És tényleg, szekerés munkások meg mérnökök jöttek, mérőszinórral vizsgálgatták. Nézték milyen szép egyenes a törzse, milyen arányosak az ágai.

– Ez jó lesz – mondta az udvarmester felcsillanó szemmel –, ez lesz a mestergerenda a király épülő palotájában. És az öreg fa boldogon mosolygott.

– Én a hajó árboca leszek! – mondta a másik. Ott a Santa Marián. Felfedező utakra indulunk, meghódítani ismeretlen világokat. Ott dacolok a széllel, és a matrózkosárból ott kiáltják majd: Föld, föld... És én hallom majd először az ismeretlen kontinensek hangjait, és tanúja leszek nagy találkozásoknak.

És tényleg, hajóskapitányok és emberek jöttek mérőszinórral, szekeréccel.

– Jó lesz ez, Kolombusz mester? – kérdezte a hajóácsok vezetője, és elégedetten tapogatta meg a fa széles derékát.

– Igen, ilyen szép sudár fát ritkaság találni, ez lesz a főárboç! – mondta az őszülő hajóskapitány. És a fa boldogan mosolygott.

– Én főoltár leszek a székesegyházban – mondta a harmadik. – Elöttem zajlik majd a legszentebb szertartás. Bíborosok, sőt maga a pápa is meg fog csodálni. Királyokat koronáznak majd előttem előttem, fényes esküvők, keresztelők és ünnepek részese leszek. Gyönyörű szárnyaim lesznek, amelyeken festett szobrok mutatják be az ünnepek eredetét és lényegét.

S boldog mosollyal nézte, amikor a kanonok urak és az erdészek elégedetten szemlélték, és már vitték is a fafaragóműhelybe.

A kis fa úgy érezte, nagyra hívatott, s büszkén az ég felé tárta az ágait. Sokat morfondírozott magában:

– Talán az ifjú herceg épít majd egy még díszesebb palotát!

– Talán új hajók indulnak még izgalmasabb földrészekre!

– Talán új, még nagyszerűbb, égbe-törőbb katedrálisok épülnek!

Büszkén és vágyakozóan dacolt a viharokkal. Madarak raktak fészket az ágai között, és lehulló magvaiból egész erdő sarjadt a hegyoldalon. És így múltak el az évszázadok.

Egyik délután egy fiatal pár közeledt feléje.

– Nézd ezt a hatalmas fát! – mondta a bordó szoknyás szőke leány előre-futva. Majd körülölelték a fát, de ket-tőjük keze sem tudta átölelni a fa vastag törzsét. Leültek a fa alá, s a lány a fiú vállára hajtotta a fejét.

– Megcsokolhatlak? – kérdezte a barna hajú fiú. A lány lehunyta a szemét, és összefonódtak a karjaik.

A fa kedvesen mosolygott. Bár az kevésbé tetszett neki, hogy éles bicskájával a fiú belekarcolt a kérgébe egy szívet, és a szívbe, hogy „D + A”.

– Szívesen lennék bútor a szobá-tokban, lennék az ágyatok, ringatnám a bölcsőben a gyereketeket! Lennék az asztalotok, a széketek, a szekrényetek! Szeretném látni az életete-ket! – sóhajtotta a fa.

– Mintha valaki szólt volna? – kap-ta fel fejét a lány, és szégyenlősen összehúzta a blúzát.

– Ó, csak a szél játszik a fa lombjai között – mondta a fiú szelíden, és új-rafonták az ölelést.

Máskor kirándulócsoporthoz vidám csicseregése vette körül.

– Milyen hatalmas fa! Védelem alá kellene helyezni – mondta a bioló-giatanár, és megigazította szem-üvegét. Először latinul, majd magya-rul sorolta fel a fa jellemzőit, mint va-lami beszélő lexikon.

A fa, amikor lenézett a koronájá-ból, látta, hogy turistautak futnak ösz-sze alatta, és egy kis tisztásra nagy táblát helyeztek el. Ez az ország leg-idősebb fája, 48 m magas és kb. 600 éves – adta tudtul a felirat.

Aztán egy másik csoport jött. Ősz-hajú vezetőjük botra támaszkodva mutatta:

– Nézzétek csak, milyen hatalmas ez a fa! Igazi tájékozódási pont. Teg-yünk rá egy szép Mária-képet, és majd itt imádkozhatnak az erre járók.

– Itt jó lesz, Mackó bácsi? – kér-dezte a cserkészfiú, majd felszegezte a képet a fára.

És zárandokhely lett a fa. Messze földről is jöttek ide emberek, hogy megcsodálják a kilátást és a nagy fa terebélyes koronáját. A kirándulók tábortüzet raktak alatta, volt, aki forró augusztusi estéken itt aludt lombjai sátrának védelmében. Az emberek sokat beszéltek itt gondoljaikról, bánataikról, örömeikről. Tervezgettek jövő-t, családot, hazát, s csodás álmokat szöttek mindennapi életük szürke felvetőfonalai közé.

A fa figyelmesen hallgatott. Min-dig az ég felé tört, és kicsit tán belelát-tott az égi világba. Bár látszólag egy helyben állt, és el sem mozdult innen, mégis mindent tudott a földi világról. És már nemcsak a nedveket keringet-te fel a legmagasabb, szinte égbe erő leveléig, hanem a földi világot is vitte fel az égbe. A sok-sok történet közül, amit meséltek az alatta megpihenők, a jézusos történetet szerette legjob-ban. Nem tudom miért, de ez nagyon a szívéhez nőtt.

– Bár éltem volna akkor, és belőlem faragták volna a jászolt. Érezetem finom mintázatára hogy rácsodálkozott volna a Kisjézus, amikor ujjacskájá-val végigsimítja az oldalát, és szeme el-el kalandozott volna rajtam.

– Vagy lehettem volna asztal ott fön-n a felső teremben, Jeruzsálem-ben. Ott azon a vacsorán.

– De legszívesebben a keresztfa let-tem volna, a két erős gerenda. Gyan-taillatom vigasztalta volna a megfé-szítettet, és jól megtámasztottam vol-na fejét, karjait és lábait.

De ez az idő elmúlt már, és ő is ész-revette, nehezebbek az ágai, recseg-nek-ropognak a viharban, a villám is megégette, és rovarok rágták a tör-zsét. A fa beteg lett. Tudósok vizsgál-ták, vegyszereket permeteztek belé – mindenáron meg akarták menteni, de ki kellett mondani: menthetetlen, és az erdész – aki talán a legjobban sze-rette és csodálta – könnyes szemmel festette rá a kivágásra szólító piros keresztet. Hiába, minden elmúlik egyszer.

A fát felaprították.

Nem lett belőle sem mestergerenda a király palotájában, sem büszke ár-bocrúd a Santa Marián, sem díszes szárnyasoltár a székesegyházban, de még csak bútor sem lett belőle egy fi-atal pár otthonában.

Tüzifa lett belőle.

Társzekerek hordták szerte az or-szágba a hatalmas, kazlakba rakott fa-hasabokat, s talán még külföldre is ju-tott belőle.

És ma, amikor Karácsony estéjén – hiszen tudtam, hogy jöttök hozzánk – megraktam a kandallót, készülődve a begyújtáshoz – egy nagy, vaskos fa-hasáb került a kezembe.

– Mennyi mindent tudna ez mesélni! – gondoltam magamban. Megáll-tam a karácsonyi készülődésben, és a hirtelen támadt csendben meghallot-tam a fa igaz történetét.

És amikor majd ti is tüzet raktok a kályhában, vagy a nyári tábortüzek-nél, hallgassatok figyelmesen. Talán nektek is mond valamit. Ha nem hal-lotok semmit, akkor sincs baj. Átjárja testeteket a fa melege.

Garay András

